

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Cob/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516208985
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Záleská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3516208985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Záleskej a členiek senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v spore žalobcu KARPATSKONEMECKÁ ASOCIÁCIA so sídlom Lichardova 128/20, Košice, IČO: 31 959 636, zastúpeného JUDr. Jánom Andrášim, advokátom, Kováčska 80, Medzev proti žalovanému 1/ N. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XXXX/XX, E. a žalovanému 2/ Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XXXX/XX, E., obaja zastúpení JUDr. Svätoslavom Vaškom, advokátom so sídlom Baštová 5/A, Bardejov o zaplatenie 30.759,30 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9Cb/152/2016-112 zo dňa 5. septembra 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., III. a IV. **p o t v r d z u j e** a vo výroku V. **m e n í** tak, že žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobcovi sa proti žalovanému 2/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 9Cb/152/2016-112 zo dňa 5. septembra 2019 výrokom I. zaviazal žalovaného 2/ k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 30.759,30 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 31.10.2016 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu voči žalovanému 2/ zamietol, výrokom III. žalobu voči žalovanému 1/ zamietol, výrokom IV. žalobcovi priznal voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a výrokom V. žalovanému 1/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že medzi žalobcom ako nositeľom projektu a spoločnosťou S., s.r.o., ako podporovaným, bola dňa 12.05.2015 uzatvorená Zmluva o podpore č. 2015/08. Jej predmetom bola účelovo viazaná finančná pôžička vo výške 35.000,-Eur poskytnutá podporovanému na nákup prístrojov uvedených v zmluve. Podporovaný sa zaviazal splatiť žalobcovi celú pôžičku a dohodnuté úroky vo výške 3,9% ročne vo forme terminovaných spätných platieb podľa dohody. Termíny a výšky splátok sú uvedené v Dohode o priebehu spätných platieb, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy, v ktorej sú uvedené jednotlivé splátky istiny, úroku, dátum splatnosti a suma k úhrade. Posledná splátka dlžníka bola uhradená dňa 24.05.2016 vo výške 788,70 Eur, splátky č. 10 až 48 neboli následne uhradené. Vo Vyhlásení ručiteľa zo dňa 12.05.2015 sa uvádza, že žalobca a S., s.r.o. uzatvorili Zmluvu o podpore 2015/08 podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ktorej predmetom bola finančná pôžička veriteľa dlžníkovi vo výške 35.000,-Eur. Žalovaný 1/ vyhlásil, že ak dlžník S., s.r.o. nespĺní riadne a včas svoj záväzok z tejto Zmluvy, splní tento záväzok namiesto dlžníka do 5

dní od splatnosti záväzku. Vo Vyhlásení ručiteľa zo dňa 12.05.2015 sa uvádza, že žalobca a S., s.r.o. uzatvorili Zmluvu o podpore 2015/08 podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ktorej predmetom bola finančná pôžička veriteľa dlžníkovi vo výške 35.000,-Eur. Žalovaný 2/ vyhlásil, že ak dlžník S., s.r.o. nesplní riadne a včas svoj záväzok z tejto Zmluvy, splní tento záväzok namiesto dlžníka do 5 dní od splatnosti záväzku. Žalobca listom zo dňa 24.11.2015 vyzval žalovaného 1/ na zaplatenie dlžnej sumy 1.577,40 Eur, listom zo dňa 20.04.2016 na zaplatenie celkovej dlžnej sumy 2.366,10 Eur, listom zo dňa 25.08.2016 na zaplatenie sumy 3.943,50 Eur. Listom zo dňa 08.09.2016 upozornil žalobca žalovaného 1/, že dlžník neuhradil šesť dlžných splátok a vyzval žalovaného 1/ ako ručiteľa na ich úhradu. Rovnakú výzvu doručoval žalobca i žalovanému 2/.

3. Nárok žalobcu voči žalovaným 1/ a 2/ si žalobca uplatnil z titulu ručenia. Predmetom Zmluvy o podpore bolo poskytnutie pôžičky pôvodnému dlžníkovi S., s.r.o., na vopred určený účel. Zmluva bola uzatvorená medzi žalobcom, ktorý je občianskym združením, ktoré podporuje a prispieva na rozvoj malého a stredného podnikania na Slovensku, a dlžníkom S., s.r.o., teda podnikateľským subjektom. Účelom zmluvy bolo poskytnúť spoločnosti S., s.r.o. pôžičku, pričom aj z obsahu uzatvorenej zmluvy vyplýva, že tento zmluvný vzťah sa bude spravovať ustanoveniami občianskeho práva (použitie pojmu pôžička, odkazy na ustanovenia Občianskeho zákonníka v časti zmluvnej pokuty, úrokov z omeškania). Žalobca nie je podnikateľom, poskytnutím pôžičky neuskutočňuje svoju podnikateľskú činnosť (§ 261 ods. 1 Obchodného zákonníka), žalobca nie je ani subjektom verejného práva (§ 261 ods. 2 Obchodného zákonníka).

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, aký záväzok bol ručením zabezpečený, bola preukázaná dohoda veriteľa a ručiteľa, ktorí sú vo Vyhláseniach ručiteľa jednoznačne identifikovaní, pričom sa ručiteľia zaviazali, že záväzok dlžníka splnia, ak ho nesplní dlžník. Dohoda veriteľa a ručiteľa o ručení bola uzatvorená písomne, veriteľ oboch ručiteľov riadne vyzval na plnenie, upozornil ich na skutočnosť, že si dlžník svoje povinnosti zo Zmluvy neplní a uviedol tiež ručiteľom výšku pohľadávky. Oboja ručiteľia boli osoby, ktoré sa priamo podieľali na činnosti dlžníka (toto vyplýva z predzmluvných jednaní i z výpisu z obchodného registra), vedeli teda o tom, že dlžník svoje povinnosti neplní i bez toho, aby ich na túto skutočnosť musel žalobca upozorňovať. Listom zo dňa 20.10.2016 (pokus o zmier) boli dlžník i ručiteľia upozornení na skutočnosť, že pohľadávka nie je uhradená vo výške 30.759,30 Eur a ručiteľia boli upozornení na skutočnosť, že sú povinní dlh splniť osobne, ak ho nesplní dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Právnym nástupcom pôvodného dlžníka S., s.r.o. je podľa výpisu z obchodného registra spoločnosť E., s.r.o. Spoločnosť E. s.r.o. dlh nesplnila, navyše došlo k jej výmazu z obchodného registra. Súd prvej inštancie zaviazal k zaplateniu dlžnej sumy žalovaného 2/, keďže je nepochybné, že tento žalovaný ako ručiteľ bol povinný dlh z titulu svojho ručenia uhradiť, k úhrade dlhu zo strany dlžníka nedošlo a on bol na túto povinnosť zaplatenia zo strany žalobcu upozornený. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného 2/ aj k zaplateniu úroku z omeškania s poukazom na § 517 Občianskeho zákonníka.

5. Pokiaľ ide o námietku žalovaného 1/ týkajúcu sa toho, že napriek verejne známej skutočnosti, že tento žalovaný bol v konkurze, podpísal ručiteľské vyhlásenie, je potrebné uviesť, že aj keď oprávnenie nakladať s majetkom, ktorý podlieha konkurzu, prechádza vyhlásením konkurzu na správcu, právne úkony, ktoré urobí úpadca po vyhlásení konkurzu a týkajú sa tohto majetku úpadcu, sú platné. Tieto právne úkony sú len právne neúčinné voči veriteľom úpadcu, za predpokladu, že ukracujú majetok úpadcu. Voči iným osobám sú tieto právne úkony nielen platné, ale aj účinné. Na žalovaného 1/ bol vyhlásený konkurz, ktorý je vedený na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2K/38/2014. Tento konkurz doposiaľ podľa obchodného vestníka nie je ukončený. K podaniu žaloby došlo dňa 02.11.2016, teda v čase, kedy už konkurzné konanie bolo vedené. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene niektorých zákonov prešlo oprávnenie úpadcu nakladať

s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku na správcu, správca koná v mene a na účet úpadcu. Podľa § 47 ods. 5 tohto zákona je možné súdne konanie, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi po vyhlásení konkurzu začať len návrhom podaným voči správcovi, nie teda voči úpadcovi. Keďže v čase podania žaloby bol žalovaný 1/ už v konkurze, bolo možné žalobu podať iba voči správcovi a nie voči samotnému žalovanému 1/. Žalovaný 1/ tak nie je osobou pasívne legitimovanou v tomto spore a žaloba voči nemu musela byť z tohto dôvodu zamietnutá.

6. Vzťah medzi stranami sporu posúdil súd prvej inštancie podľa ustanovení občianskeho práva a z tohto dôvodu nepriznal žalobcovi paušálnu náhradu vo výške 40,-Eur, ktorá by mu patrila iba v prípade, že vzťah by bol vzťahom obchodným (§ 369c Obchodného zákonníka).

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade bol žalobca vo vzťahu ku žalovanému 2/ v konaní úspešný v prevažnej časti (neúspech mal iba v časti paušálnej náhrady nákladov vo výške 40,-Eur), preto mu súd voči žalovanému 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Žalovaný 1/ bol v konaní úspešný, preto mu patrí vo vzťahu ku žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom (§ 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

8. Proti výroku III. a V. rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, g/ a h/ CSP. Žalobca v odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie, že nerozhodol o žalovanom nároku voči žalovanej spoločnosti E. s.r.o., ktorú v žalobe označil ako dlžníka a žalobu voči tejto spoločnosti nezobral späť. Žalobca má za to, že disponovať okruhom a poradovým číslom žalovaných je výhradným právom žalobcu a súd musí rozhodnúť o každom označenom žalovanom. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu nevyhodnotil správne dôkazy, ktoré žalobca predložil vo vyjadrení zo dňa 14.12.2018, z ktorých vyplýva, že žalovanej spoločnosti žalobca poskytol finančnú podporu z prostriedkov štátneho rozpočtu SRN. Zvyšní dvaja žalovaní ako ručiteľia prešli prísny výberovým konaním na účasť v tomto programe. Pokiaľ bol už v čase podpísania ručiteľského prehlásenia ručiteľ N. S. naozaj v konkurze, určite by podpora v SRN neprešla v schvaľovacom konaní. Žalobca v dobrej viere prijal od neho aj úhrady namiesto dlžníka E. s.r.o., ktoré boli zdokladované. Ručiteľia žalobcovi nezaslali oznámenie, na ktoré sa zaviazali v samotnej zmluve o finančnej podpore, o ich údajnom úpadku v podnikaní, ak sa v ňom ocitnú. Informácia o konkurze ručiteľa N. S., ktorú sa žalobca dozvedel až z rozsudku, bola pre žalobcu nová a nemohol k nej zaujať žiadne stanovisko. Pokiaľ je pravdou, že už od roku 2014 sa vedie konkurzné konanie na majetok ručiteľa N. S., žalobca žiada, aby súd objektívne vyhodnotil celé jeho správanie od žiadosti o podporu až do rozhodnutia súdu, nakoľko N. S. zrejme účelovo zamlčoval túto informáciu aj napriek výzvam žalobcu, aby predložil účtovnú dokumentáciu. Žalobca správanie žalovaného 1/ žiada zohľadniť pri rozhodnutí o náhrade trov konania, nakoľko sú tu podľa neho výnimočné okolnosti, pričom na dosiahnutie spravodlivosti je potrebné použiť § 257 CSP (R34/1982, NS SR 2 MCdo 17/2009, 5Cdo 67/2010, 3MCdo 46/2012). V súvislosti s náhradou trov konania poukázal žalobca aj na judikát

III. ÚS 580/2012-14, v zmysle ktorého skutočnosť, že ten komu by inak patrila náhrada trov konania sám konal v rozpore s dobrými mravmi, je okolnosťou hodnou osobitného zreteľa umožňujúcou všeobecnému súdu nepriznať mu náhradu trov konania. Žalobca žiadal, aby odvolací súd výrok III. a V. rozsudku súdu prvej inštancie zrušil alebo zmenil tak, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 30.759,30 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 31.10.2016 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 % alebo vo vzťahu k trovám konania nepriznať účastníkom náhradu trov konania.

9. Proti výroku I. a IV. rozsudku podal odvolanie žalovaný 2/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Žalovaný 2/ trval na tom, že ručenie je neplatným právnym úkonom z dôvodov, že Zmluvu o podpore č. 2015/08 uzatvoril žalobca so spoločnosťou S. s.r.o. dňa 12.5.2015. Žalovaný 2/ podpísal Vyhlásenie ručiteľa dňa 12.5.2015, teda v ten istý deň ako bola uzatvorená zmluva o pôžičke, pričom žalobca dal na podpis žalovanému 2/ písomné vyhlásenie, ktorého predtlač a obsah vopred žalobca pripravil. Žalovaný 2/ už pred súdom prvej inštancie poukazoval na to, že ručenie je subsidiárny a akcesorický právny vzťah medzi ručiteľom a veriteľom, ktorý slúži na zabezpečenie veriteľovej pohľadávky z hlavného právneho vzťahu a ktorého obsahom je záväzok ručiteľa uspokojiť konkrétnu pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí dlžník. Záväzok ručiteľa je teda existenčne závislý od hlavného záväzku. Vzhľadom na akcesoritu ručiteľského záväzku bolo potrebné podľa žalovaného 2/ sa vysporiadať s otázkou okamihu vzniku právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou S. s.r.o. na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 12.5.2015. Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou, k jej uzavretiu zákon vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/325/2009 zo dňa 30.6.2010). Žalovaný 2/ podpísal Vyhlásenie ručiteľa v čase, keď ešte nedošlo k skutočnému odovzdaniu peňazí spoločnosti S. s.r.o. a preto v čase podpisu Vyhlásenia ručiteľa ešte nevznikol hlavný záväzkový vzťah. Z tohto dôvodu nemôže byť vyhlásenie ručiteľa považované za platné. Žalovaný 2/ poukázal na to, že doklad o odovzdaní peňazí titulom pôžičky nemá, nakoľko mu ho žalobca nevydal. Zistenie

skutočnosti kedy žalobca odovzdal peniaze spoločnosti S. s.r.o. má z tohto pohľadu podstatný význam. Súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou nezaoberal, aj keď ju žalovaný 2/ a aj žalovaný 1/ namietal. Odvolaciemu súdu žalovaný 2/ navrhol, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol a žalovanému 2/ priznal trovy celého konania.

10. K odvolaniu žalovaného 2/ sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že trvá v celom rozsahu na svojom podanom odvolaní. Zopakoval tvrdenia uvedené v podanom odvolaní, pričom dodal, že niektoré nové dôkazy bol žalobca nútený označiť až v dôsledku správania sa žalovaných ručiteľov. Medzi procesnými stranami bolo až do podania odvolania žalovaným 2/ nesporné, že žalobca poskytol z prostriedkov pochádzajúcich zo štátneho rozpočtu SRN sumu 35.000 Eur. Ďalej bolo nesporné, že suma 35.000 Eur bola pripísaná na účet firmy S. s.r.o. ešte dňa 12.5.2015 cez internetbanking, o čom predložil žalobca aj doklad spolu s týmto vyjadrením, nakoľko to doteraz sporné nebolo. Dobrovoľné zbavenie sa listinných dôkazov zlúčením s firmou pripravenou pravdepodobne na výmaz ex offa, žalobca považuje za prísne účelové a malo by slúžiť práve na ľarchu žalovaného a nie na jeho zvýhodňovanie.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaných odvolaní podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku I., III. a IV. vecne správny. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V. zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadovalo ani dôležitý verejný záujem.

12. Odvolanie žalobcu a žalovaného 2/ prejednal odvolací súd bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 a 3 CSP, miesto a časť verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Trenčíne a na webovej stránke Krajského súdu v Trenčíne v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, dňa 20.8.2021, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku odvolacím súdom.

13. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Odvolanie žalobcu

14. Odvolaciu námietku žalobcu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav,

v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom;

15. Žalobca vytyka súdu prvej inštancie, že nerozhodol o žalovanom nároku vo vzťahu k spoločnosti E. s.r.o. aj keď žalobu voči tejto spoločnosti nezobral späť. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie uznesením č.k. 9Cb/152/2016-94 zo dňa 25.2.2019 konanie voči pôvodne označenému žalovanému 1/, ktorým bola spoločnosť E. s.r.o. v súlade s § 64 CSP zastavil, nakoľko spoločnosť E. s.r.o. zanikla bez právneho nástupcu a bola dňa 18.10.2018 ex offo vymazaná z obchodného registra. Uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 5.3.2019. Odvolaciu námietku, že súd prvej inštancie nerozhodol o žalovanom nároku vo vzťahu k spoločnosti E. s.r.o. vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. V rozsudku označený žalovaný 1/ N. S., pôvodne označený v žalobe ako žalovaný 2/ sa po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania proti pôvodne žalovanému 1/ spoločnosti E. s.r.o. stal žalovaným 1/ a pôvodne označený žalovaný 3/ Z. S. žalovaným 2/.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej manuálnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

17. Žalobca v odvolaní uviedol ako odvolací dôvod ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, avšak nešpecifikoval konkrétne žiadnu vadu, ktorá mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že napáda najmä skutkové zistenia a právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

18. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, napr. že zoberie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov strán sporu. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

19. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán sporu a dospel k správnym skutkovým zisteniam. Z vykonaného dokazovania mal preukázaný vznik zmluvného vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou S. s.r.o. - právnym predchodcom spoločnosti E. s.r.o., pričom žalovaný 1/ a žalovaný 2/ boli ručiteľmi vzniknutého záväzku. Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 2K/38/2014 zo dňa 14.10.2014 uverejnenom v Obchodnom vestníku 201/2014 dňa 21.10.2014 vyhlásil na majetok dlžníka - N. S., nar. XX.XX.XXXX, podnikajúcim pod obchodným menom N. S. S., konkurz. Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 1OdK/32/2017 zo dňa 26.06.2017 uverejnenom v Obchodnom vestníku 125/2017 dňa 30.06.2017 vyhlásil na majetok dlžníka - N. S., nar. XX.XX.XXXX, konkurz. Vyhovením návrhu na oddĺžovacie konanie (OdK) sa konkurzné konanie začaté na základe veriteľského návrhu (K) ex lege zastavuje. Žalobca podal žalobu proti označeným žalovaným dňa 2.11.2016, v čase keď na N. S., nar. XX.XX.XXXX bol vyhlásený konkurz a v zmysle ustanovenia § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z. súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca. Súd prvej inštancie správne rozhodol v napadnutom výroku III. o zamietnutí žaloby voči v rozsudku označenému žalovanému 1/ N. S. z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie v tomto spore.

21. Vo vzťahu k napadnutému výroku V., ktorým súd prvej inštancie žalovanému 1/ N. S. priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, odvolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 382 CSP a výzvou zo dňa 23.06.2021 vyzval strany sporu k novej aplikácii § 257 CSP

pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. K výzve odvolacieho súdu sa vyjadril len právny zástupca žalobcu.

22. V zmysle § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V sporovom konaní môže výnimočnosť spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

23. V danej veci žalovaný 1/ N. S. v čase, keď na jeho majetok bol vyhlásený tzv. likvidačný konkurz, podpísal dňa 12.05.2015 Vyhlásenie ručiteľa, v ktorom vyhlásil, že ak dlžník nesplní riadne a včas svoj záväzok, splní záväzok namiesto dlžníka, napriek tomu, že si musel byť vedomý skutočnosti, že jeho oprávnenie ako úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu prešlo vyhlásením konkurzu na správcu a aj oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich majetku podliehajúcemu konkurzu, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu. Správca v takomto prípade koná v mene a na účet úpadcu. Právne úkony úpadcu urobené počas konkurzu, ak ukracujú majetok podliehajúci konkurzu, sú voči jeho veriteľom neúčinné, tým nie je dotknutá ich platnosť.

24. Túto skutočnosť posúdil odvolací súd ako výnimočnú okolnosť, ktorú žalovaný 1/ pri podpise Vyhlásenia ručiteľa žalobcovi zamlčal, napriek tomu, že si bol vedomý neúčinnosti tohto vyhlásenia voči žalobcovi ako svojmu veriteľovi a napadnutý výrok V. z uvedeného dôvodu zmenil tak, že úspešnému žalovanému 1/ nepriznal proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

Odvolanie žalovaného 2/

25. Žalovaný 2/ podal odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Žalovaný 2/ nešpecifikoval konkrétne žiadnu vadu v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, ktorá mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že napáda najmä skutkové zistenia a právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k napadnutému výroku I. a výroku IV. rozsudku.

26. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch povinností. Ide o povinnosť tvrdiť skutočnosti a povinnosť tieto skutočnosti preukázať. Základnými normami upravujúcimi bremeno tvrdenia a preukazovania sú ustanovenia § 132 ods. 1 a 3 CSP v spojení s § 150 ods. 1 a § 151 CSP, podľa ktorých strany označia dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené ustanovenia stanovuje dôkaznú povinnosť strán

v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť a pripojiť dôkazy na svoje tvrdenia, okrem pripojenia tých, ktoré nemôže strana pripojiť bez svojej viny. Iniciatíva pri označovaní a pripájaní dôkazov patrí zásadne stranám sporu. Tá strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho, kto síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkaznú povinnosť ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Aby strana sporu mohla splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak strana sporu nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú strana sporu vôbec netvrdila a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie procesných povinností o tejto skutočnosti bude mať väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti, okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Právo súdu je v tom, že rozhodne, ktorý z dôkazov vykoná. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako

rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore v závislosti na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania, ktorá sa môže meniť a tým môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprie, sa považujú za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP) a ak strana poprie skutkové tvrdenia a neuvedie svoje vnímania a vlastné tvrdenia o predmetnej skutkovej okolnosti, popretie je neúčinné (§ 151 ods. 2 CSP).

27. Súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver s poukazom na ním citované zákonné ustanovenia. Žalobca uzavrel so spoločnosťou E. s.r.o. (pôvodne S. s.r.o.) dňa 12.05.2015 Zmluvu o podpore č. 2015/08, predmetom ktorej bola účelovo viazaná pôžička vo výške 35.000,- eur. Suma 35.000,- eur bola poskytnutá dňa 12.05.2015 a ešte v tento deň cez internetbanking vložená na účet spoločnosti dlžníka, o čom predložil doklad žalobca síce až v odvolacom konaní, ale táto skutočnosť nebola v konaní pred súdom prvej inštancie zo strany žalovaných rozporovaná. Už zo samotného znenia Vyhlásenia ručiteľa vyplýva, že v čase jeho podpísania bola finančná pôžička poskytnutá („... uzatvorila dňa 12.5.2015 zmluvu o pôžičke, ktorej predmetom bola finančná pôžička veriteľa ...“). Z gramatického výkladu a použitia minulého času vo vyjadrení vyplýva jej reálne poskytnutie. Táto skutočnosť až do pojednávania, kedy bol vyhlásený súdom prvej inštancie rozsudok, na ktorom sa strany sporu a ich právni zástupcovia nezúčastnili, nebola sporná a žalobca o rozporovaní reálneho poskytnutia pôžičky nemal vedomosť. Prostriedky procesného útoku a procesnej obrany je povinná strana sporu uplatniť včas a tak, aby dbala na hospodárnosť a rýchlosť konania. Druhá strana sporu, ktorá nemala možnosť reagovať na novo tvrdené a namietané skutočnosti, môže prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany uplatniť (za splnenia podmienok podľa § 366 CSP) najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu odvolateľa. Žalovaný 1/ prevzal platobný rozkaz spolu so žalobou a prílohami dňa 11.09.2017 a žalovaný 2/ dňa 28.08.2017. V odpore proti platobnému rozkazu reálne odovzdanie pôžičky nerozporovali. Vyjadrenie žalobcu k odporu právny zástupca žalovaných prevzal dňa 12.1.2019 spolu s výzvou na vyjadrenie sa v lehote 10 dní. Právny zástupca žalovaných vyjadrenie zaslal až dňa 30.08.2019. Žalobca o spornosti tejto skutočnosti nemal vedomosť. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ túto spornosť odstránil. Keďže boli finančné prostriedky vo výške 35.000,- eur prevedené z účtu veriteľa na účet dlžníka v tej istej bankovej inštitúcii, doklad o odovzdaní peňazí veriteľ dlžníkovi neodovzdával (námietka žalovaného 2/, že im žalobca neodovzdal doklad o odovzdaní peňazí), pričom žalovaný 2/ ako konateľ spoločnosti dlžníka, ktorej bola pôžička poskytnutá, mal k účtu tejto spoločnosti prístup a preto jeho námietka o nemožnosti reálne sa dostať k uvedenému dokladu je nedôvodná. Vzhľadom k tomu, že žalovaný 2/ poprel reálne odovzdanie finančnej pôžičky v deň podpísania Zmluvy o pôžičke ako aj podpísania Vyhlásenia ručiteľa, pričom neuviedol vlastné vnímanie a tvrdenia, kedy mala byť pôžička reálne poskytnutá (nakoľko samotné poskytnutie nebolo rozporované), popretie týchto skutkových tvrdení vyhodnotil odvolací súd ako neúčinné.

28. Odvolací súd rovnako ako aj súd prvej inštancie konštatuje, že žaloba žalobcu vo vzťahu k žalovanému 2/ bola podaná dôvodne. Žalovaný 2/ podpísal Vyhlásenie ručiteľa v deň, kedy bola pôžička poskytnutá a jeho odvolacie námietky týkajúce sa tvrdenej neplatnosti Vyhlásenia ručiteľa z dôvodu, že nedošlo k skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky v čase vzniku ručiteľského záväzku, sú nedôvodné. Ručiteľský záväzok ako akcesorický záväzok k hlavnému záväzku je platný. Ručiteľ je povinný plniť záväzok, ak ho nesplnil dlžník. V danej veci bolo nesporné nesplnenie záväzku dlžníkom, ktorý bol, rovnako ako žalovaný 1/, 2/, vyzvaný na splnenie peňažného záväzku, a preto je žalovaný 2/ ako ručiteľ povinný záväzok splniť. Odvolacie námietky žalovaného 2/ vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené.

29. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne rozhodol v napadnutom výroku I., ktorým zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 30.759,30 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 31.10.2016 do zaplatenia.

30. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutom výroku IV., o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu ako aj u žalovaného, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a jasne odôvodnil. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. Žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie úspešný v celom

rozsahu, preto súd prvej inštancie rozhodol správne, keď priznal žalobcovi proti žalovanému 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

31. Odvolací súd uvádza, že v odvolacom konaní nezistil žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k napadnutým výrokom I., III. a IV., ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad vo výroku jeho rozsudku o veci samej. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch I., III. a IV. vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne zisteného skutkového stavu.

32. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny vo výroku I., III. a IV. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a vo výroku podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

33. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).